

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ
T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 5/4/2022
Sayı : 189

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi
ektedir.

Gereğini arz ederiz.

Cahit ÖZKAN
Denizli Milletvekili

GENEL GEREKÇE

İşbu Kanun Teklifiyle, 1136 sayılı Avukatlık Kanununda değişiklikler yapılmaktadır. Teklif ile; avukat stajyerinin sigortalı olarak herhangi bir işte çalışmasının fiilen avukatlık stajının yapılmasına engel oluşturmıyacağı açıkça düzenlenmektedir. Bu kapsamda işin avukatlık stajının fiilen yapılmasına engel olmaması gerekmektedir. Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarının kadro ve pozisyonlarında görev yapanların avukatlık stajını yapabilmeleri kolaylaştırılmakta, bu kapsamda bu kişilere avukatlık stajı süresi boyunca aylıksız veya ücretsiz izin verilmesi özel olarak hüküm altına alınmaktadır. Bu kişiler staj süresi içinde yıllık izin de kullanabileceklerdir.

Teklifle, uygulamada doğan ihtiyaç da nazara alınarak birden fazla baronun bulunduğu illerde, vatandaşlara adli yardım hizmetinin daha kaliteli sunulabilmesi amacıyla, yönetimleri ve işleyişleri birbirinden bağımsız olmak üzere her bir baronun adli yardım bürosunu oluşturabilmesine imkân sağlanmaktadır. Ayrıca, yargı mercilerinin talebi üzerine yapılacak görevlendirmelerin, Türkiye Barolar Birliği tarafından oluşturulan elektronik bilişim sistemi üzerinden ve o ildeki avukatlar arasında eşitlik gözetilerek yapılacağı hükme bağlanmaktadır. Böylece yapılacak görevlendirmeler elektronik ortamda tek noktada bir araya getirilerek avukatlar arasındaki eşitliğin sağlanması noktasındaki olası hatalar önlenebilecektir.

Diğer taraftan Teklif ile; münhasıran adli yardım hizmetleri için kullanılmak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılan ödeneğin barolar arasındaki dağıtım esasları belirlenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, 1136 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine fıkralar eklenmektedir. İkinci fıkrayla, avukat stajyerinin sigortalı olarak herhangi bir işte çalışmasının fiilen avukatlık stajının yapılmasına engel oluşturmayaacağı açıkça düzenlenmektedir. Bu kapsamda işin avukatlık stajının fiilen yapılmasına engel olmaması gerekmektedir.

Üçüncü fıkrayla, kamu kurum ve kuruluşlarının kadro ve pozisyonlarında görev yapanların avukatlık stajını yapabilmeleri kolaylaştırılmakta, bu kapsamda bu kişilere avukatlık stajı süresi boyunca aylıksız veya ücretsiz izin verilmesi özel olarak hüküm altına alınmaktadır. Bu kişiler staj süresi içinde yıllık izin de kullanabileceklerdir.

MADDE 2- Maddeyle, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 177 nci maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılmaktadır. 11/7/2020 tarihli ve 7249 sayılı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla avukat sayısı fazla olan barolar bakımından aynı ilde birden fazla baro kurulabilmesine imkân sağlanmıştır. Söz konusu düzenlemeyle ayrıca, birden fazla baronun bulunduğu illerde, baroların eşit olarak temsili esas alınarak adli yardım bürosunun oluşturulması hükmü getirilmiştir. Düzenlemeyle, uygulamada doğan ihtiyaç da nazara alınarak birden fazla baronun bulunduğu illerde, vatandaşlara adli yardım hizmetinin daha kaliteli sunulabilmesi amacıyla, yönetimleri ve işleyişleri birbirinden bağımsız olmak üzere her bir baronun adli yardım bürosunu oluşturabilmesine imkân sağlanmaktadır. Ayrıca, yargı mercilerinin talebi üzerine yapılacak görevlendirmelerin, Türkiye Barolar Birliği tarafından oluşturulan elektronik bilişim sistemi üzerinden ve o ildeki avukatlar arasında eşitlik gözetilerek yapılacağı hükme bağlanmaktadır. Böylece yapılacak görevlendirmeler elektronik ortamda tek noktada bir araya getirilerek avukatlar arasındaki eşitliğin sağlanması noktasındaki olası hatalar önlenebilecektir. Öte yandan, Kanunun 181 inci maddesinin ikinci fıkrasında yönetmelik çıkarma yetkisine ilişkin hüküm yeterli görüldüğünden, değişen fıkrada yer alan yönetmelik hükmüne yer verilmemektedir.

MADDE 3- Maddeyle, Kanunun 180 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

Dördüncü fıkrada yapılan düzenlemeyle, münhasıran adli yardım hizmetleri için kullanılmak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılan ödenğin barolar arasındaki dağıtım esasları belirlenmektedir. Buna göre, ödenekten gönderilen paraların barolar arasındaki dağıtımında puanlama esas alınacaktır. Puanlamada öncelikle her baroya beş temel puan verilecektir. Bu temel puana ilave edilecek puanlar, iki temel unsur esas alınarak, başka bir ifadeyle baroların üye sayıları ve il nüfusları baz alınarak belirlenecektir. Bu halde baroya kayıtlı olan her elli üye avukat için bir puan; il nüfusu esas alınarak her beşbin nüfus için bir puan belirlenerek baronun puanına eklenecektir. Birden fazla baronun bulunduğu illerde ise her beşbin nüfus için tespit edilecek toplam puanın yüzde kırkı o ilde bulunan barolar arasında eşit olarak, kalanı ise o ilde levhaya kayıtlı toplam avukat sayısına bölündükten sonra elde edilen rakamın her baronun üye sayısına çarpımı sonucu elde edilecek puana göre dağıtılacaktır.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

AVUKATLIK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Avukatlık stajına fiilen engel olmamak şartıyla herhangi bir işte sigortalı olarak çalışılması avukatlık stajının yapılmasına engel değildir.

Adli ve idari yargı hâkim ve savcı adayları ile hâkim ve savcı mesleğinden olanlar hariç olmak üzere, kamu kurum ve kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında görev yapanlar, görevleri sırasında avukatlık stajı yapabilir. Bu kişiler, staj süresince görev yeri saklı kalarak aylıksız veya ücretsiz izinli sayılır ve bu dönemde yıllık izinlerini de kullanabilir. Talep halinde ilgili birimlerce ücretsiz izin verilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte gösterilir.”

MADDE 2- 1136 sayılı Kanunun 177 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Birden fazla baronun bulunduğu illerde her bir baro tarafından adli yardım bürosu oluşturulur. Yargı mercilerinin talebi üzerine yapılacak görevlendirmeler, Türkiye Barolar Birliği tarafından oluşturulan elektronik bilişim sistemi üzerinden o ildeki avukatlar arasında eşitlik gözetilerek yapılır.”

MADDE 3- 1136 sayılı Kanunun 180 inci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Paraların barolar arasındaki dağıtımında puanlama esas alınır. Her baroya öncelikle beş temel puan verilir. Verilen temel puana, her elli üye avukat için bir puan, ayrıca il nüfusu esas alınarak her beşbin nüfus için bir puan eklenir. Birden fazla baronun bulunduğu illerde, her beşbin nüfus için tespit edilecek toplam puanın yüzde kırkı o ilde bulunan barolar arasında eşit olarak, kalanı ise o ilde levhaya kayıtlı toplam avukat sayısına bölündükten sonra elde edilen rakamın her baronun üye sayısına çarpımı sonucu elde edilecek puana göre dağıtılır.”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.